

Τα ποιήματα συμβαίνουν: ο Βύρων Λεοντάρης και η εποχή του

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ: Αθήνα, 21 και 22 Οκτωβρίου 2022

Τα ποιήματα συμβαίνουν, έχει γράψει ο Βύρων Λεοντάρης. Συμβαίνουν εντός της εποχής τους: την κατοικούν, τη μελετούν, τη διαθλούν, την αντιμάχονται. Παράλληλα, συμβαίνουν εντός του πεδίου του λόγου, διερευνώντας και διευρύνοντάς το, ανασκάπτοντας ή υποσκάπτοντάς το. Συμβαίνουν και εντός του ποιητή ή της ποιήτριας, όπως και εντός της αναγνώστριας και του αναγνώστη: θέτουν ερωτήματα, ιχνηλατούν αδιέξοδα, μας ταράζουν, μας αποσυντονίζουν, μας αναπροσανατολίζουν.

Ο Βύρων Λεοντάρης (1932-2014) υπήρξε μια άγρυπνη συνείδηση του 20^{ου} αιώνα. Μέσω του αιχμηρού ποιητικού και κριτικού του λόγου, ήταν συστηματικά και δραστικά παρών για μία κρίσιμη πεντηκονταετία: αυτήν που καθορίζεται αφενός από το τέλος του εμφυλίου πολέμου και αφετέρου από το τέλος της χιλιετίας. Άφησε ένα βαθύ αποτύπωμα στην ελληνική λογοτεχνία, παραμένοντας εξακολουθητικά επίκαιρος.

Η συνάντηση έχει στόχο να φωτίσει από ποικίλες οπτικές γωνίες το έργο του ποιητή, καθώς και την αμφίθυμη και συχνά οδυνηρή σύνδεση με την εποχή του. Συνδιοργανώνεται με αφορμή και τα 90 χρόνια από τη γέννηση του, από το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και το Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και θα πραγματοποιηθεί, με δια ζώσης παρουσία και συμμετοχές, στην Αθήνα την Παρασκευή 21 και το Σάββατο 22 Οκτωβρίου 2022. Τα Πρακτικά της επιστημονικής συνάντησης θα εκδοθούν.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ

ΗΜΕΡΑ ΠΡΩΤΗ: ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 21 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2022

Αμφιθέατρο: «Ιωάννης Δρακόπουλος» - Κεντρικό Κτήριο ΕΚΠΑ – Πανεπιστημίου 30.

09.00-09.30: Έναρξη-καλωσόρισμα

09.30-10.00: *Κεντρική εναρκτήρια εισήγηση: Στέφανος Ροζάνης*

10.00 – 11.40: Πρώτη συνεδρία: *Διασταυρώσεις του ποιητικού με τον κριτικό λόγο (Πρόεδρος συνεδρίας: Ευριπίδης Γαραντούδης).*

Άννα Κατσιγιάννη: «Η δύσθυμη εξέγερση, το ποιητικό άλγος και η εμμέλεια της μορφής στο έργο του Βύρωνα Λεοντάρη».

Φώτης Τερζάκης: «Ο ποιητής και ο θάνατος: μια ποιητική της απελπισίας στο τέλος του εικοστού αιώνα».

Βασίλης Αλεξίου: «Αν υπάρχει ένας έγκυρος λόγος για την ποίηση είναι μονάχα για ό,τι απ' αυτήν έχει τελειώσει: για τον κριτικό λόγο του Βύρωνα Λεοντάρη»

Μυρτώ Ρήγου: «Βύρων Λεοντάρης: *Κείμενα για την ποίηση*. Ένα σχόλιο για την θεωρία της ποίησης και την ποίηση της θεωρίας».

Βαγγέλης Χατζηβασιλείου: «Η ήττα ως πικρό εγερτήριο της ποίησης»

11.40 – 12.30: Συζήτηση

12.30 - 13.00: Διάλειμμα

13.00 - 13.40: Δεύτερη συνεδρία: *Διάλογοι (Πρόεδρος συνεδρίας: Βασίλης Αλεξίου)*

Σάββας Μιχαήλ: «*Ψυχοστασία*: θεραπεύοντας έναν ανίατο μεσοπόλεμο: 2ο Γράμμα στον Βύρωνα Λεοντάρη για το ποίημα, *Ιωσήφ, Βουλευτής Αριμαθαίας*».

Γιώργος Βέλτσος: «*À l'improviste*: ένα προφορικό δρώμενο (performance) για τον Βύρωνα Λεοντάρη»

13.40-14.00: Συζήτηση

ΗΜΕΡΑ ΔΕΥΤΕΡΗ: ΣΑΒΒΑΤΟ 22 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2022

Αίθουσα Αγγελοπούλου–Γρυπάρειο Μέγαρο: Σοφοκλέους 1 και Αριστείδου 11 (Ριβολί)

ΠΡΩΙ

09.00-10.30: **Τρίτη συνεδρία:** *Όψεις του ποιητικού λόγου. (Πρόεδρος συνεδρίας: Δημήτρης Αγγελάτος)*

Μιχάλης Γ. Μπακογιάννης: «*Κανείς δεν είμαι πουθενά δεν είμαι*. Ο εαυτός ως άλλος στην ποίηση του Βύρωνα Λεοντάρη».

Γεωργία Αλεβιζάκη: «...*Το τρίζιμο των λέξεων στο έλεος του κενού*. Η ιδιοσυστασία του κενού στο έργο του Βύρωνα Λεοντάρη».

Θωμάς Ιωάννου: «*Η ποίηση ως γυναίκα*»

Δέσποινα Παπαστάθη: «*στης Ποίησης τον άδη...*». Αντίσταση και Ήττα στην ποίηση του Βύρωνα Λεοντάρη»

10.30-11.00: Συζήτηση

11.00-11.20: Διάλειμμα

11.20-13.00: **Τέταρτη συνεδρία: Ζητήματα ποιητικής (Πρόεδρος συνεδρίας: Μυρτώ Ρήγου)**

Δημήτρης Αγγελάτος: «Ελεγειακές τροπολογίες της στέρησης και της απώλειας στο *Έν γῆ ἄλμυρᾷ* του Βύρωνα Λεοντάρη: οι ακατοίκητες, χωρίς όγκο, λέξεις της ποίησης».

Λίζυ Τσιριμώκου: «Το άλας της ζωής, το άλας του θανάτου»

Έλενα Κουτριάνου: «*Με την παλάμη τ' ουρανού στο μέτωπό μου*: Η ποιητική της απώλειας στο έργο του Βύρωνα Λεοντάρη».

Μάρω Αγρίτη: « Έτσι που τραύλισα...: η «ήττα» και η «ατοπία» της ποίησης του Λεοντάρη».

Τζίνα Καλογήρου: «Το βούρκωμα του κόσμου: τα δάκρυα, το κλάμα, οι κρουνοί και η ποιητική μυθολογία του Βύρωνα Λεοντάρη».

13.00-13.30: Συζήτηση

ΑΠΟΓΕΥΜΑ

16.00-17.40: **Πέμπτη συνεδρία: Συναντήσεις I: (Πρόεδρος συνεδρίας: Γιώργος Ανδρειωμένος).**

Θεοδόσης Πυλαρινός: «Η πολύμορφη κριτική θεώρηση του έργου του Βύρωνα Λεοντάρη».

Ευριπίδης Γαραντούδης: «Ο Καρυωτάκης του Βύρωνα Λεοντάρη».

Αγγέλα Γιώτη: «Ο Λεοντάρης «ανάμεσά μας ή Τι απέγινε εκείνο το μακρύ ποδάρι;» από τη μεταπολίτευση και μετά».

Εύα Μοδινού: «Συνομιλία με άλλες τέχνες».

Χριστίνα Ντουνιά: «Ποιήματα αμετάκλητα - δοκίμια αυτογνωσίας της ποιητικής λειτουργίας: ο Βύρων Λεοντάρης και η παρεμβατική δοκιμογραφία του»

17.40-18.00: Συζήτηση

18.00-18.20: Διάλειμμα

18.20-21.00: **Έκτη συνεδρία: Συναντήσεις II: (Πρόεδρος συνεδρίας: Χριστίνα Ντουνιά)**

Γιώργος Ανδρειωμένος: «Ο Κώστας Κουλουφάκος για τον Βύρωνα Λεοντάρη».

Ευαγγελία Διαμαντοπούλου: «Βύρων Λεοντάρης – Χρόνης Μπότσογλου: Στα ίχνη της Νέκυιας».

Μιχαήλ Καλαβρός: «Η σμίλη της ποιητικής και τα γλυπτικά *ριζώματα* της ποίησης του Βύρωνα Λεοντάρη».

Αφροδίτη Νικολαΐδου: «Η ποίηση του Βύρωνα Λεοντάρη και οι «αναγνώστες» του στα social media».

Έλλη Φιλοκύπρου: «Βύρων Λεοντάρης και Ζέφη Δαράκη: όψεις ενός ατέρμονου ποιητικού διαλόγου».

Γιάννης Λεοντάρης: «Τα ποιήματα συμβαίνουν: μία συνεκφώνηση».

Εύα Στεφανή: «Εικόνες από την ποίηση του Βύρωνα Λεοντάρη» (προβολή ταινίας).

21.00-21.30: Συζήτηση – κλείσιμο της συνάντησης

Εισηγητές / Εισηγήτριες (με αλφαβητική σειρά):

Δημήτρης Αγγελάτος
Μάρω Αγρίτη
Γεωργία Αλεβιζάκη
Βασίλης Αλεξίου
Γιώργος Ανδρειωμένος
Γιώργος Βέλτσος
Ευριπίδης Γαραντούδης
Αγγέλα Γιώτη
Ευαγγελία Διαμαντοπούλου
Θωμάς Ιωάννου
Μιχαήλ Καλαβρός
Τζίνα Καλογήρου
Άννα Κατσιγιάννη
Ελένα Κουτριάνου
Γιάννης Λεοντάρης
Σάββας Μιχαήλ
Εύα Μοδινού
Μιχάλης Μπακογιάννης,
Αφροδίτη Νικολαΐδου
Χριστίνα Ντουνιά
Δέσποινα Παπαστάθη
Θεοδόσης Πυλαρινός
Μυρτώ Ρήγου
Στέφανος Ροζανης
Εύα Στεφανή
Φώτης Τερζάκης
Λίζυ Τσιριμώκου
Έλλη Φιλοκύπρου
Βαγγέλης Χατζηβασιλείου,

Οργανωτική και Επιστημονική Επιτροπή της Συνάντησης

Έλλη Φιλοκύπρου – Καθηγήτρια, Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Γιαννης Λεοντάρης – Καθηγητής, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Σχολής Καλών Τεχνών Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Μέλη:

Μυρτώ Ρήγου – Καθηγήτρια, Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ιωάννα Παπαδοπούλου – Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Σχολής Καλών Τεχνών Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Γραμματειακή υποστήριξη: Ελίζα Ξενάκη – Μέλος Ε.ΤΕ.Π., Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.